

Af *Hanne Budtz* til justitsministeren.

Agter justitsministeren at foretage sådanne ændringer i den af justitsministeriet hidtil fulgte praksis vedrørende meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse for fremmede statsborgere her i landet, at danske kvinders udenlandske ægtefæller i princippet ligestilles med danske mænds udenlandske ægtefæller?

Hanne Budtz: Da den nye indfødsretslov den 27. maj 1950 blev vedtaget, fik mænd og kvinder ligestilling med hensyn til erhvervelse og bevarelse af dansk indfødsret, således at f. eks. en kvinde ikke længere mister sin danske indfødsret ved at gifte sig med en udlænding og forlade Danmark. Ifølge loven får den udenlandske kvinde, der gifter sig med en dansk statsborger, ikke automatisk dansk indfødsret, men må ansøge derom. På samme måde er den udenlandske mand stillet, der gifter sig med en dansk kvinde.

Man turde nu have ment, at deraf logisk måtte følge, at mænd og kvinder ville blive ligestillet i henseende til opnåelse af henholdsvis arbejds- og opholdstilladelse i Danmark, når de gifter sig med en dansk statsborger. Imidlertid er justitsministeriets praksis forskellig, idet ansøgninger fra en fremmed kvinde, gift med en dansk mand, imødekommes i en helt anden udstrækning end ansøgninger fra en fremmed mand, gift med en dansk kvinde, således at en dansk mand, der er gift med en udenlandsk kvinde, i praksis aldrig vil se sig stillet overfor nødvendigheden af at leve adskilt fra sin ægtefælle for at kunne gøre brug af sin danske indfødsret, medens en dansk kvinde i praksis ofte ser sig forvist til at leve i udlandet sammen med sine børn og sin mand, der ikke har kunnet opnå opholds- eller arbejdstilladelse i Danmark.

Der er bl. a. for Dansk Kvindesamfund forelagt en del oplagt urimelige tilfælde, hvor manden har særlig tilknytning til Danmark gennem dansk familie, eller han har en specialviden, som danske firmaer gerne har villet benytte sig af, eller han har mulighed for at overføre sin pension fra udlandet til Danmark. De tilfælde, jeg har fået kendskab til, vedrører bl. a. statsborgere fra Frankrig, Israel og Tyskland, men vel at mærke ikke tyskere, der tidligere har

haft krigsophold i Danmark, for der kunne man naturligvis tænke sig en velbegrunnet tilbageholdenhed fra justitsministeriet. Justitsministeriet har dog mig bekendt, selv i tilfælde hvor tyske kvinder under krigen i Tyskland har indgået ægteskab med danske statsborgere, der var gået i tysk tjeneste af forskellig art, givet disse tyske kvinder opholds- og arbejdstilladelse i Danmark, uanset at de havde fået afslag på ansøgning om dansk indfødsret.

Det synes, som om den pågældende myndighed er bundet af den traditionelle opfattelse, at den gifte kvinde betragtes og behandles som en biperson til manden, til trods for at rigsdagen i 1950 vedtog en lov med det formål også i henseende til statsborgerret at behandle kvinden som en selvstændig person.

Derfor stiller jeg det spørgsmål til den højtærede justitsminister, om han agter at ændre den her nævnte uretfærdige praksis. Når jeg anvender det udtryk, at de omtalte udenlandske statsborgere „i princippet“ ligestilles, skyldes det de nævnte tilfælde af særlig art fra krigens tid.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): I anledning af det ærede medlems spørgsmål skal jeg udtale, at jeg ligesom det ærede medlem havde en følelse af, at vor på dette område gennem årene fulgte praksis var for streng, en følelse, som nok er fremkaldt af de mange henvendelser, som jeg i den tid, jeg har beklædt mit nuværende embede, har modtaget fra kvinder, der har indgået ægteskab med udenlandske mænd.

Det er meget vanskeligt for disse kvinder at forstå, at deres mænd ikke kan få opholdstilladelse her i landet, og jeg har naturligvis ofte mødt det krav, som har fundet udtryk i det ærede medlems spørgsmål, nemlig kravet om ligestilling med danske mænds udenlandske hustruer, der ganske kurant opnår opholdstilladelse og iøvrigt også arbejdstilladelse ved indgåelse af ægteskab.

Jeg har netop, fordi jeg fandt den praksis, man har fulgt, meget streng, også for streng, søgt orientering om, hvorledes man stiller sig i andre lande, med hvilke sammenligning måtte frembyde sig som naturlig, og jeg har konstateret, at man i sådanne lande, f. eks. Norge og Holland, faktisk